بازار سرمایه

تقویت ۱۸۱ واحدی بورس

شهروند| شاخص کل قیمت و بازده نقدی بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دیروز، شنبه ۱۷ تیرماه ۹۶ با افزایش ۱۸۱ واحدی روی رقم ۷۸هزار و ۸۸۱ واحد ایستاد. شاخص کل هم‌وزن اما با افزایش ۳۳ واحدی عدد ۱۷هزار و ۲۲۷ واحد را به نمایش گذاشت. شاخص سهام آزاد شناور نیز با افزایش ۱۳۸ واحدی به رقم ۸۵هزار و ۹۳۸ واحد دست یافت. شاخص بازار اول اما در حالی با افزایش ۱۵۷ واحدی به رقم ۵۴هزار و ۳۸۱ واحد دست یافت که شاخص بازار دوم با افزایش ۲۲۱ واحدی عدد ۱۷۶هزار و ۸۸۳ واحد را به نمایش گذاشت. روز گذشته همچنین شاخص کل فرابورس (آیفکس) با کاهش دو واحدی به ۸۹۶ واحد رضایت داد. گفتنی است؛ ارزش کل معاملات دیروز بورس تهران به بیش از ۳۱۳ میلیارد تومان نمایش داده شد که ناشی از دست به دست شدن بیش از یک‌میلیارد و ۱۵۵ میلیون سهم و اوراق مالی قابل معامله طی ۴۳هزار و ۶۳۶ نوبت دادوستد بود.

بازار طلا و ارز

بازار سکه و طلا (قیمت‌ها به تومان)

نوع	قیمت	تغییر
سکه طرح قدیم	۱,۱۷۸,۰۰۰	–
سکه طرح جدید	۱,۲۰۹,۰۰۰	▼
نیم سکه	۶۴۶,۰۰۰	▼
ربع سکه	۳۷۶,۰۰۰	▼
سکه یک گرمی	۲۵۰,۰۰۰	–
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۱۱۳,۶۷۰	▼

بازار ارز (قیمت‌ها به تومان)

نوع ارز	بازار آزاد	تغییر	مبادلاتی	تغییر
دلار آمریکا	۳.۷۹۰	▲	۳۲۵۵.۸	▼
یورو	۴.۳۶۱	▼	۳۷۱۱.۵	▲
پوند انگلیس	۴.۸۹۲	▼	۴۱۹۷.۰	▼
درهم امارات	۱.۰۳۶	▲	۸۸۶.۲	▼

بازار جهانی

نوع	قیمت (دلار)	تغییر
هر اونس طلا	۱,۲۱۳,۰۶	▲
نقره	۱۵.۵۹	▲
هر بشکه نفت اوپک	۴۶.۵۲	–
هر بشکه نفت برنت	۴۶.۸۳	▲

نرخ برابری ارزها		تغییر
یورو به دلار	۱.۱۳۹۸	▼
پوند به دلار	۱.۲۸۸۸	▲
دلار به درهم	۳.۶۷۲۷	–

سایر بازارها

قیمت انواع ساعت مچی

مدل	قیمت (تومان)
Sunroad FR۷۲۰	۲۶۳هزار
سانرود مدل FR۸۳۰	۳۶۱هزار
۱ADR-۱۰۰CF-Casio G-Shock GA	۴۲۳هزار
۱DR-۹۴۰۰-Casio G-Shock GW	۱,۱ میلیون
۳DR-۹۴۰۰-Casio G-Shock GW	۱,۰۸۵ میلیون
۱ADF-Casio A۱۷۸WGA	۱۵۰ هزار
-۱۱۰GB-Casio G-Shock GA ۱ADR	۵۱۳هزار
۸DR-۱۲۰CM-Casio G-Shock GD	۴۳۳هزار
۱DR-۳۱۰۰FC-Casio PRW	۱۵۴ میلیون
Casio A۱۵۹WA-N۱DF	۷۲هزار
۱VDR-۹۰۰۰-Casio G	۳۳۴هزار
-Casio Pro Treck PRW-S۳۵۰۰ ۱DR Watch	۱,۶ میلیون
۷DR-۳۱۰۰T-Casio PRW	۱۵ میلیون
Sunroad FR۷۱۵A	۲۲۳هزار

سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات رونمایی شد

پایان رانت اطلاعاتی

محمود واعظی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به «شهروند» گفت:
دستگاه‌ها موظفند اطلاعات درست را در اختیار مردم قرار دهند و تخلف از این مسأله بار حقوقی دارد
هر نهادی که مقابل ارایه اطلاعات مخالفت کند، مجرم است و مردم می‌توانند علیه آن شکایت کنند

عکس: سعید غلامحسینی/ شهروند

شهروند| «در آرشیو ملی طوماری از شیخ بهایی وجود دارد که شیوه توزیع حقابه از سرچشمه‌ها تا گاوخونی و زاینده‌رود به صورت دقیق محاسبه و مشخص شده است. داده‌هایی که پس از ۵۰۰سال هنوز می‌تواند اساس کارهای پژوهشی و احیای منابع آب در استان اصفهان باشد. چند روز پیش حمیدچیت‌چیان، وزیر نیرو این پژوهش علمی ۵۰۰ساله را درخواست کرد اما هیچ وبگاه و درگاه الکترونیکی وجود نداشت که اطلاعات دقیق را در اختیار کارشناسان وزارت نیرو قرار دهد و ناچار شدند به مخازن کاغذی سر بزنند.» این موضوعی است که در مراسم رونمایی از سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مطرح می‌شود. سیدرضا صالحی‌امیری، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که بعد از محمود واعظی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات پشت تریبون قرار گرفته است، مثال دیگری می‌آورد و می‌گوید هنوز که هنوز است همه تصور می‌کنند نخستین قرارداد مترو شهری ایران در زمان هاشمی رفسنجانی منعقد شده است اما اسناد اقتصادی دوره قاجار نشان می‌دهد که نخستین قرارداد مترو شهری که درواقع همان ماشین‌دودی است توسط یک شرکت اتریشی به امضا رسیده است یا هنوز تصور می‌شود خط آهن تهران - شمال را آلمانی‌ها ساخته‌اند این در حالی است که اسناد موجود نشان می‌دهد دانمارکی‌ها گام اول را برداشته‌اند.

اما این تنها چالش انحصار اطلاعاتی نیست. حالا بسیاری از پیمانکاران راه گلایه می‌کنند از این که اطلاعات پروژه‌های عمرانی فقط در دست عده‌ای خاص است و امکان مشارکت عمومی برای سرمایه‌گذاری وجود ندارد. این ماجرا به پروژه‌های عمرانی محدود نمی‌شود و در تمامی بخش‌های اقتصادی اعم از نفت و گاز، برق و آب، مخابرات، صنعت هوایی و... هر چه که فکرش را کنید، اطلاعات سرمایه‌گذاری در دست عده‌ای خاص است. موضوعی که از آن با عنوان «رانت اطلاعاتی» یاد می‌شود. حالا بر اساس دستور دولت یازدهم ۴۰۰ دستگاه و نهاد کشور موظف شده‌اند عمده اطلاعات مورد نیاز شهروندان را از کف عده‌ای خاص درآورده و در اختیار عموم قرار دهند. براساس قانون دسترسی آزاد شهروندان به اطلاعات، نهادهایی که در مقابل این خواسته عمومی مقاومت کنند و ظرف ۱۰ روز اطلاعات درخواستی را در اختیار شهروندان قرار ندهند، مجرم شناخته می‌شوند و این مسأله پیگرد قانونی دارد.

نهادها موظفند اطلاعات درست بدهند

حالا ۱۴۰ کشور جهان از ساختارها و قوانینی برخوردارند که اطلاعات و داده‌های موجود در کشورشان را به صورت شفاف برای عموم منتشر کنند. اطلاعاتی که تا پیش از این در ایران در مخازن ۷۰ لایه بایگانی‌های کاغذی ادارات نهفته بود و تنها به دست عده‌ای خاص می‌رسید. داده‌هایی که پژوهشگران ناچار به خریداری آن بودند و فعالان اقتصادی را مجبور می‌کرد برای سرمایه‌گذاری با دلالان وارد مذاکره شوند. اگر هم که لقمه چرب‌تر از این حرف‌ها بود و سود اقتصادی بالایی رقم می‌خورد تنها به آنهایی می‌رسید که از این رانت اطلاعاتی برخوردار بودند. در دولت یازدهم اما ورق برگشت و شفاف‌سازی در فضای تیره و تار اطلاعات کشور کورسوهای امیدی به دنبال داشت. دیروز با حضور دو وزیر یعنی محمود واعظی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و سیدرضا صالحی امیری، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از سامانه مهمی رونمایی شد که به شهروندان اجازه می‌دهد در صورت پنهانکاری اطلاعات و داده‌های مورد نیازشان از دستگاه‌ها و نهادهای کشور شکایت کنند؛ سامانه‌ای که نه‌تنها دستگاه‌های دولتی را در برمی‌گیرد که سایر قوا از جمله مقننه و قضائیه هم ناچارند اطلاعات خود را براساس ساختار آن شفاف‌سازی کنند. محمود واعظی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در این‌باره توضیح می‌دهد: سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات امروز با ۳۷ دستگاه متصل به صورت رسمی و پس از گذشت یک دوره ۴۵ روزه آزمایشی راه‌اندازی شده است و درمجموع ۴۰۰ دستگاه باید به این سامانه متصل شوند.

او تأکید می‌کند: با وجود این محدودیت‌هایی در راه دسترسی آزاد به اطلاعات وجود دارد. محدودیت اول منافع و امنیت ملی و نظم عمومی است، دومین محدودیت حریم خصوصی افراد و اسناد تجاری شرکت‌هاست که مطابق با قانون اجازه انتشار آن را ندارند و محدودیت سوم اطلاعاتی است که در تصمیم‌گیری‌های مهم موثر است.

حالا یک ابهام دیگر باقی می‌ماند؛ حالا در شرایطی که بسیاری از آمارهای رسمی از سوی رسانه‌ها زیر سوال می‌رود، آیا دستگاه‌ها اطلاعات و داده‌های موثق را در اختیار مردم می‌گذارند؟ محمود واعظی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در پاسخ به این پرسش به «شهروند» می‌گوید: این حرکت یک حرکت ملی است و دستگاه‌های منتشرکننده اطلاعات به صورت دقیق مشخص هستند و چنانچه بخواهند اطلاعات نادرست در اختیار شهروندان قرار دهند این مسأله جنبه حقوقی پیدا می‌کند.

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات همچنین توضیح می‌دهد: ما باید نظارت مردم بر خود را بالا ببریم و این سیستم این کار را انجام می‌دهد. دسترسی آزاد به اطلاعات یک فرآیند دموکراسی است و اگر ما ادعا داریم در کشور دموکراسی دینی انجام می‌شود، حکومت و دولت باید امانتدار اطلاعات مردم باشند.

واعظی با تأکید بر در اختیار قراردادن اطلاعات در راستای شفاف‌سازی و رفع فساد تأکید کرد: از یک طرف دولت باید اطلاعات را در اختیار مردم بگذارد و از سوی دیگر مردم باید از این اطلاعات به صورت صحیح استفاده کنند، زیرا سوءاستفاده از اطلاعات موجب ایجاد محدودیت می‌شود. بنابراین هر چه مردم بهتر از اطلاعات استفاده کنند، انگیزه دستگاه‌ها برای در اختیار قراردادن اطلاعاتشان بالا می‌رود.

او فرهنگ‌سازی را یکی از موضوعات مهم دسترسی آزاد به اطلاعات دانست و اظهار کرد: اگر ما این شبکه را راه‌اندازی کردیم و در آینده دستگاه‌ها به آن متصل شدند، باید آموزشی نیز برای دستگاه‌ها بگذاریم تا در برابر در اختیار قراردادن اطلاعات مقاومت نشان ندهند. همچنین باید به مردم آموزش دهیم که به دنبال چه اطلاعاتی باشند و چطور از آنها استفاده کنند. امیدواریم این گام یک قدم جدی برای نزدیک کردن مردم و حاکمیت باشد.

قدرت اطلاعات را به مردم منتقل کردیم

در این مراسم همچنین سیدرضا صالحی امیری، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بعد از واعظی پشت تریبون قرار گرفت و گفت: دسترسی به اطلاعات قدرت می‌آورد و وقتی اطلاعات تنها در دسترس عده‌ای خاص باشد، این موضوع خلاف مبانی دموکراسی است و حالا با راه‌اندازی این سامانه درواقع انتقال قدرت به مردم رخ داده است.

او تأکید کرد: شفافیت و دسترسی آزاد به اطلاعات عامل رویارویی با فساد است و ادعای دموکراسی و مردم‌سالاری دینی با دسترسی آزاد به اطلاعات فراهم می‌شود و ما از لحاظ قانونی حق نداریم اطلاعات را محدود کنیم.

صالحی امیری ادامه داد: یکی از شاخص‌های ارزیابی پرستیژ بین‌المللی نظام ما از لحاظ شاخص‌های توسعه جهانی دسترسی مردم به اطلاعات چگونگی دسترسی مردم به اطلاعات است. این کار به کمک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان فناوری انجام شده و از امروز می‌توان آن را به‌عنوان یکی از شاخص‌های نظام اعلام کرد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین گفت: دولت‌هایی که حیاط خلوت دارند و فضای تاریک را برای عده‌ای خاص ایجاد می‌کنند، درواقع مغایر با قانون و عدالت اجتماعی رفتار کرده‌اند. ما به دنبال این هستیم که نورافکنی کنیم و فضاهای تاریک را روشن کنیم؛ مسأله‌ای که تاکنون کمتر به آن پرداخته شده است.

او تأکید کرد: دولت برای توزیع اطلاعات بین جامعه هیچ منتی بر سر مردم ندارد و معتقد است وظیفه‌اش را انجام داده است. ما اگر مدعی دموکراسی هستیم مردم را مالکان واقعی اطلاعات می‌دانیم.

شهروندان می‌توانند از نهادهای خاطی شکایت کنند

سامانه انتشار و دسترسی آزاد بعد از ۸ ماه کار مطالعاتی و تطبیقی و با پیگیری سازمان فناوری اطلاعات، صبح و دیروز با حضور محمود واعظی و سیدرضا صالحی امیری، در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به بهره‌برداری رسید. این سامانه بعد از ابلاغ قانون دسترسی آزاد اطلاعات و تدوین آیین‌نامه‌های آن طراحی و راه‌اندازی شده است. قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در سال ۸۸ ابلاغ و در دولت یازدهم در سال ۹۳ آیین‌نامه اجرایی آن تدوین شد. بعد از ۸ ماه کار مطالعاتی در خردادماه سال جاری سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات به صورت آزمایشی فعالیت می‌کرد و در ۱۷ تیرماه به صورت رسمی رونمایی شد.

سازمان‌ها و نهادها از طریق این سامانه موظف هستند تا حداکثر ۱۰ روز اطلاعات درخواستی مورد نیاز مردم را در این سامانه ارایه کنند.

براساس ماده یک آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات هر شخص حقیقی یا حقوقی ایرانی می‌تواند درخواست خود برای دسترسی به اطلاعات را به صورت برخط از طریق درگاه الکترونیک حقیقی با ثبت‌نام در سامانه به آدرس foia.iran.gov.ir و ایجاد حساب کاربری، پیشخوان دولت الکترونیک، پست یا مراجعه حضوری به واحد اطلاع‌رسانی موسسه درخواست‌شونده تسلیم کند.

کاربر درخواست خود را از طریق فرم مربوطه که به تصویب کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات رسیده است، تکمیل و ارسال می‌کند. دستگاه‌ها ۱۰ روز مهلت دارند اطلاعات مورد نظر شهروندان را بدهند و در صورتی که این زمان به تأخیر بیفتد، شهروندان در همین سامانه، شکایت خود را ثبت می‌کنند تا از طریق کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات پیگیری شود. مطابق آیین‌نامه اجرایی این قانون تمامی پاسخ‌های دستگاه‌ها به شهروندان، همزمان در سایت نیز منتشر خواهد شد مگر این که حاوی اطلاعات شخصی باشد. آمار رسمی، آیین‌نامه‌ها و ضوابط، اطلاعات قراردادها، آیین‌نامه‌های مشارکت اشخاص در اجرای اختیارات سازمان، سازوکارهای شکایت شهروندان از تصمیمات و اقدامات، اهداف، وظایف، سیاست‌ها و خط‌مشی و ساختار، اختیارات و وظایف ماموران ارشد دستگاه، اسناد و مکاتبات اداری، روش‌ها و مراحل ارایه خدمات سیستم به جامعه، انواع اطلاعات نگهداری شده و آیین‌نامه دسترسی به آنها از جمله مواردی است که مردم می‌توانند برای دسترسی آنها درخواست خود را ثبت کنند.

ویترین خانواده

گرما مرغ را به ۸هزار تومان رساند

مهر| قیمت مرغ به ۸هزار و ۵۰ تومان رسیده است. مهدی یوسف‌خانی، رئیس اتحادیه پرنده و ماهی گفت: گرمای هوا موجب این گرانی شده است؛ چرا که دمای هوا امسال افزایش زیادی یافته و باعث ایجاد تلفات چشمگیری در مرغداری‌ها شده است؛ ضمن این که در فصل گرما میزان جوجه‌ریزی نیز کاهش می‌یابد. گفتنی است در حال حاضر قیمت مرغ زنده ۵هزار و ۴۰۰ تومان است.

فروش ۵۰۰هزار تومانی کفش‌های ۳۰دلاری

تسنیم| پولی که بانک به‌عنوان وام پرداخت می‌کند به درد قاچاقچیانی می‌خورد که کفش را با ۳۰ دلار وارد کشور می‌کنند و از ۵۰۰هزار تومان تا یک‌میلیون و ۴۰۰هزار تومان در فروشگاه‌ها به فروش می‌رسانند. این موضوعی است که رسول شجری، رئیس اتحادیه صنفی کفاشان دست‌دوز تهران گفت: در سال جدید تاکنون فقط ۲۵درصد تولیدکنندگان کفش کار تولید را آغاز کرده‌اند و قاچاق و واردات بی‌رویه و همچنین موانعی که همواره برای تولید وجود دارد باعث شده بسیاری از تولیدکنندگان، واحدشان را تعطیل کنند. به گفته او بانک‌ها نه‌تنها کمکی نمی‌کنند بلکه به معضلی برای تولید تبدیل شده‌اند. یکی از معضلات سود تسهیلات است. سود تسهیلات بانک‌ها بیش از ۱۸درصد است؛ در حالی که سود تولید حدود ۱۰درصد است.